

Dragi učenci,

za nami je podaljšan vikend. Verjetno, ste se imeli lepo. Prazniki so bili drugačni kot prejšnja leta. Vendar je biti doma z družino lepo. Druženje s prijatelji, prijateljicami bo še malo počakalo. Bo pa potem še bolj super.

Ta teden boste reševali predvsem besedilne naloge. Dobro boste prebrali besedilo, lahko tudi dvakrat, da ga boste res dobro razumeli.

1. ura PREMO SORAZMERJE IN OBRATNO SORAZMERJE

Najprej si pogledjte video razlago. Delovnih listov ni potrebno tiskati.

https://www.youtube.com/watch?v=uL1zw3O8Xp0&feature=emb_title

V zvezek si zapišite definiciji. Premo sorazmerje na st. 114. Obratno sorazmerje na st. 124.

V zvezek rešite nalogi na st. 115/1, st. 116/2.

Rešite še naslednje naloge.

1. Dve črpalki z enako močjo spraznita bazen v 18 urah. V kolikšnem času spraznijo ta bazen tri takšne črpalke?
2. Neko delo šest delavcev opravi v štirih dneh, če delajo vsak dan po osem ur. V kolikšnem času opravijo enako delo 4 delavci (1 delavec, 8, 12 delavcev)?
3. Sosedje bi radi skupaj kupili cev za vodo in pribor za pranje avtomobilov. Najprej se je dogovorilo šest sosedov, vsak bi moral plačati 210 €. Pozneje so se pridružili še 3 sosedje. Kolikšen znesek je moral po novem plačati vsak od sosedov?

Danes boste utrjevali. Reševali bomo, boste osnovne in preproste naloge.

Skupaj rešimo najprej na st. 116/9

Najprej jo preberite. Izpisali bomo podatke. Enake količine boste zapisali eno pod drugo.

$$\begin{array}{r} \downarrow 9 \text{ kg moke} \dots\dots\dots \downarrow 10 \text{ kg kruha} \\ :10 \quad x \quad \dots\dots\dots \downarrow :10 \quad 1 \text{ kg moke} \end{array}$$

Razmislimo, če se bo količina kruha zmanjšala, se bo zmanjšala tudi količina moke. Ugotoviti moramo **kolikokrat** se bo zmanjšala količina moke. Če se bo **količina kruha zmanjšala 10 – krat, se bo zmanjšala 10 – krat tudi količina moke**. Pri tej nalogi je to razvidno iz zapisa. To ugotovitev zapišemo s puščicama ob straneh. Starši vam bodo verjetno razlagali križni račun. Več poti je do cilja. Pomembno je, da razumete.

$$9 : 10 = 0,9$$

Za 1 kg kruha potrebujemo 0,9 kg moke, to je 900 g moke.

st. 116/ 5

Preberite nalogo. Če želimo izračunati koliko stane 4 m² asfalta moramo najprej izračunati koliko stane 1 m² asfalta. **1 m² asfalta stane 5 – krat manj kot 5 m² asfalta**, torej bomo najprej **delili s 5**. Da pa izračunamo **koliko stane 4 m² asfalta bomo pomnožili ceno za 1 m² asfalta s 4**.

Izpišimo podatke.

$$\begin{array}{r} :5 \quad \downarrow 5 \text{ m}^2 \dots\dots\dots \downarrow 1227 \text{ €} \quad :5 \\ \quad \downarrow 1 \text{ m}^2 \dots\dots\dots x \downarrow \quad 1 \text{ m}^2 \text{ asfalta stane } 245,40 \text{ €} \\ \cdot 4 \quad \downarrow 4 \text{ m}^2 \dots\dots\dots x \downarrow \cdot 4 \quad 4 \text{ m}^2 \text{ asfalta stane } 981,60 \text{ €} \end{array}$$

Najprej izračunamo $1227 : 5 = 245,4$. Izračunamo še ceno 4 m² $245,4 \cdot 4 = 981,6$

st. 116/9

Večkrat podatke zberemo v tabelo. Tako je tudi pri tej nalogi.

št. zabojev	1	3	5	9	27	2	4	7	8
št. steklenic	12	36	60	108	324	24	48	84	96

Če je v enem zaboju 12 steklenic je v treh (petih, devetih, sedemindvajsetih) zabojih trikrat (petkrat, devetkrat, sedemindvajsetkrat) več steklenic.

$$3 \cdot 12 = 36 \quad 5 \cdot 12 = 60 \quad 9 \cdot 12 = 108 \quad 27 \cdot 12 = 324$$

Če je 12 steklenic v enem zaboju, je 24 steklenic v 2 zabojih. $24 : 12 = 2$

Če je 12 steklenic v enem zaboju, je 48 steklenic v 4 zabojih. $48 : 12 = 4$

Če je 12 steklenic v enem zaboju, je 84 steklenic v 7 zabojih. $84 : 12 = 7$

Če je 12 steklenic v enem zaboju, je 96 steklenic v 8 zabojih. $96 : 12 = 8$

Lahko bi razmišljali tudi drugače, npr. za 48 steklenic potrebujemo 2 – krat več zabojev kot za 24 steklenic.

Samostojno rešite na st. 116/4, 6, 7 in 10.

Odstotke – procenite ste obravnavali v 7. razredu. To uro jih boste ponovili. Najprej si boste v zvezek prepisali miselni vzorec. Oblaček odstotki in podatki spustite, ne pišite.

$$\frac{d}{o} = p\%$$

d - del celote

o - osnova

p - delež v odstotkih

$$\frac{1}{4} = \frac{25}{100} = 25\%$$

	dečki	deklice	skupaj	središčni kot	%
odl	1	3	4	$4 \cdot 18^\circ = 72^\circ$	20 %
pdb	4	2	6	$6 \cdot 18^\circ = 108^\circ$	30 %
db	4	2	7	$7 \cdot 18^\circ = 126^\circ$	35 %
zd	1	1	2	$2 \cdot 18^\circ = 36^\circ$	10 %
nzd	1	0	1	$1 \cdot 18^\circ = 18^\circ$	5 %
skupaj	11	9	20	$20 \cdot 18^\circ = 360^\circ$	100 %

tab.
prikaz

odstotki

**ODSTOTKI
IN
PODATKI**

Naloge z odstotki lahko razdelimo v tri skupine glede na to, da lahko iz dveh znanih količin vedno izračunamo tretjo, neznano količino.

vrsta naloge	primer naloge	odgovor
Iz deleža in celote računamo odstotek . $\frac{d}{o} = ?$	Vozovnica, ki je doslej stala 2,50 €, se je podražila za 50 centov. Koliko odstotna je podražitev?	Podražitev vozovnice je 20-odstotna .
Iz odstotka in celote računamo del celote . $\frac{?}{o} = p$	Vozovnica, ki je odslej stala 2,50 €, se je podražila za 20 %. Za koliko € se je podražila? Koliko stane po podražitvi?	Vozovnica se je podražila za 0,50 € . (Po podražitvi stane 3 €).
Iz odstotka in deleža računamo celoto . $\frac{d}{?} = p$	Vozovnica se je podražila za 0,50 €, kar je 20 % cene. Kolikšna je bila cena vozovnice?	Vozovnica je stala 2,50 € .

Rešite naloge.

1. Zapiši z odstotki, z decimalno številko oziroma z okrajšanim ulomkom.

Namig: $\frac{7}{25} = \frac{28}{100} = 0,28 = 28\%$ $2,4 = \frac{24}{10} = \frac{12}{5} = \frac{240}{100} = 240\%$

$$\frac{6}{100} =$$

$$\frac{13}{50} =$$

$$0,9 =$$

$$3,4 =$$

2. Od 20 učencev 2 učenca trenirata karate, 8 učencev pa odbojko. Koliko odstotkov učencev trenira karate in koliko odbojko?

3. Na matematičnem tekmovanju je Boštjan zbral 20 točk, kar je 80 % od vseh možnih točk. Koliko točk bi dosegel, če bi rešil vse naloge?

4. Stranico kvadrata, ki meri 16 cm smo povečali za 25%. Za koliko odstotkov se poveča obseg kvadrata?

5. Oceni pravilnost izjav.

_____ Če je od 20 učencev 5 učencev odsotnih, je prisotnih 75 % učencev.

_____ 25-odstotno znižanje cen pomeni, da so se cene znižale za $\frac{1}{4}$ prvotne cene.

_____ 12 je 20 % od 600.

Izpolni preglednico.

Okrajšani ulomek	$\frac{3}{5}$				$\frac{0}{12}$		
Decimalna številka		0,7		1			
Odstotek			35 %			12,5 %	0,1 %

Izračunaj.

a) 50 % od 24 = _____ b) 25 % od 160 g = _____

30 % od 100 = _____ 32 % od 1 m = _____

45 % od 200 = _____ 70 % od 3 l = _____

10 % od 1 = _____ 75 % od 1 h = _____

Rešite naloge, lahko mi jih pošljete, da jih bom pregledala.

Nekaj učencev bom po mailu obvestila, da mi pošljejo naloge, ki jih bom pregledala.

Imejte se lepo, mislite pozitivno.

učiteljica Karmen